

המזכירות הפדגוגית והמנהל הפדגוגי
אגף שפות ואגף לחינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על העברית במסגרת הדרוזי וצ'רקסי

אל"ם אחסאן דקסה ז"ל

מערך פעילויות ברמה A2 בתוכנית המסגרת להוראת העברית כשפה
שנייה בהתאם למסמך ה- CEFR

להנצחת זכרו של החלל הדרוזי
אל"ם אחסאן דקסה ז"ל

נפל בי"ח בתשרי התשפ"ה (20 באוקטובר 2024)
אל"ם אחסאן דקסה, מדאלית אל-כרמל, מפקד עוצבת 'עקבות הברזל'
(401), אוגדה 162, נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בן 41 בנופלו.

הקדמה

ביום י"ח בתשרי תשפ"ה (20 באוקטובר 2024), נפל בקרב אלוף-משנה אחסאן דקסה ז"ל, בן דאלית אל-כרמל, מפקד עוצבת 'עקבות הברזל' (חטיבה 401), באוגדה 162 של חיל השריון. אל"ם דקסה לחם בגבורה בצפון רצועת עזה והוביל את לוחמיו באחריות, בנחישות. במותו היה בן 41, הותיר אחריו משפחה כואבת, חיילים אוהבים, עדה שלמה גאה ועם שלם שמרכין ראש ומוקיר את זכרו.

אל"ם אחסאן דקסה היה מפקד נערץ, אדם ערכי, אמיץ ורגיש, שנשא על כתפיו את שליחותו בהגנה על המדינה מתוך תחושת אחריות עמוקה לשלומם של חייליו ולערכים שעליהם חונך. דמותו ומורשתו מייצגות את ערכי המחויבות, ההקרבה, האחדות והאהבה לארץ ולחברה הישראלית כולה.

יחידת ההוראה מתבססת על ציטוטים מספר הזיכרונות שלו, צילום מסך להודעה ששלח לבנו עומרי, מתוך מטרה להאיר את פועלו ולבטא את הרגש העמוק כלפיו. באמצעות קריאה, ניתוח ודיון בציטוט, יחשפו התלמידים לכוחה של השפה ככלי להנצחה, להבעת רגשות ולהזדהות עם ערכים של גבורה, נתינה ואנושיות.

היחידה מזמנת לעבוד על פעולות הקליטה וההפקה בהתאם לרמה A2 בתוכנית המסגרת להוראת העברית כשפה שנייה בהתאם למסמך ה-CEFR ושבעת העוגנים.

מערך פעילויות ברמה A2 בתוכנית המסגרת להוראת העברית כשפה שנייה בהתאם למסמך ה-CEFR.					
מבנה לשוני	אסטרטגיה	יעד	תבחין	סולם	פעולה
<p>הרחבת אוצר מילים:</p> <p>תארים וערכים: מפקד, נערץ, אדם ערכי, אמיץ, רגיש, אחריות, נחישות, גבורה.</p> <p>מושגים צבאיים ולאומיים: אלוף-משנה (אל"ם), עוצבת 'עקבות הברזל', חיל השריון, שליחות, הגנה על המדינה, מורשת.</p> <p>תחביר: זיהוי קשרים לוגיים בטקסט (כמו סיבה ותוצאה בהקשר של הקרבה למען המדינה).</p>	<p>זיהוי רמזים והיסק (בשפה כתובה):</p> <p>מסוגלים להיעזר במאפייני המבנה החיצוני של טקסט כדי לזהות את סוג הטקסט (כגון כתבה בעיתון, פרסומת, מאמר, צ'אט ופורום).</p>	<p>מסוגלים להבין מכתבים אישיים פשוטים וקצרים (כתובים ומקוונים)</p>	<p>שפה רשמית או שפה יום-יומית.</p>	<p>קריאת התכתבות בנושאים רשמיים ובנושאים אישיים</p>	<p>קליטה [קריאה והבנת הנקרא]</p>
<p>פעילות ידע לשוני: פעלים בזמנים שונים, שמות תואר להערכת דמות, ומילות קישור</p>	<p>פיצוי על היעדר ידע לשוני וסמנטי: מסוגלים להיעזר במחוות גוף כדי להבהיר את כוונותיהם כאשר המילים שהשתמשו בהן אינן מדויקות.</p>	<p>מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה בנושא מוכר מחיי היום-יום, להסביר את תוכנה ולענות על שאלות פשוטות. במידת הצורך אפשר לבקש מן השואל לחזור על השאלה.</p>	<p>מורכבות הדיבור: החל ממשפטים קצרים שהוכנו מראש ועד פרזנטציה מפותחת בנושאים מגוונים ומורכבים.</p>	<p>דיבור בפני קהל</p>	<p>הפקה [דיבור-הבעה בע"פ]</p>

<p>שימוש במילות קישור לחיבור משפטים (כגון : בגלל ש..., מתוך מטרה ל..., למרות ש...).</p>	<p>תכנון: מסוגלים לתרגל תבניות לשון וצירופים מתוך הרפרטואר הלשוני והסמנטי שיש להם.</p>	<p>מסוגלים לכתוב טקסט המתאר אירועי, פעילויות וחוויות אישיות (כגון טיול ואירוע משפחתי) באמצעות שימוש באוצר מילים ובמשפטים הכוללים מילות קישור ומותאמים לרמתם של הלומדים.</p>	<p>שימוש בשפה מאוצר מילים בסיסי ומשפטים פשוטים עד לסגנון אישי המתאים לסוגה הנבחרת ולקורא.</p>	<p>כתיבה תיאורית- חוייתית</p>	<p>הפקה [כתיבה- הבעה בכתב]</p>
---	--	--	---	---------------------------------------	---

קליטה [קריאה והבנת הנקרא]

"

קראו את ציטוטי הזיכרון שכתב אל"מ אחסאן דקסה ז"ל וענו על השאלות הבאות:

ציטוטים מתוך הזיכרון שלי, אז זה כמעט ציטוט.

ציטוט: "אדם צומח רק כאשר הוא מכניס את עצמו למצבים לא נעימים אנחנו מטבע הדברים נמשכים, או יותר נוח לנו, להתחבר לכל מה שדומה לנו, לדעות שלנו, לערכים לאופי.. אותי מרתק להבין דווקא את נקודות המבט אחרות מתפיסות העולם שלי".

הייתה לו יכולת מדהימה להנכיח את הדעות שלו מבלי לבטל דעות אחרות וליצור שיח ענייני ומכבד.

הוא לא לקח שום דבר כמובן מאליו, ולא הניח אף פעם שהוא מבין.

ציטוט: "תמיד הדברים יותר מורכבים מאיך שהם נראים". בספריה שלו תמצאו מלא ספרים, אבל את הספרים שהוא בחר לקרוא היו סיפורים שהציגו נרטיבים שונים בחברה. הוא נהג לחלק ספרי ילדים, הוא חשב שאין לאנשים בעידן של היום זמן לקרוא את הספרים שמחלקים אבל הסיבה העיקרית בעיניי, שבתוכו היה ילד, שובב, תמים שבחר תמיד לראות את הטוב.

ציטוט: "בכל מצב תעשי את הכי טוב שאת יכולה, תהיי את השינוי שאת רוצה

לראות, תעצבי מציאות חדשה" ♥

כולנו בני אדם

כולנו בשר ודם

לכולנו יש משפחות

ואנשים שאנחנו אוהבים

לכולנו יש פחדים

אנחנו לא באמת שונים כמו שאנחנו חושבים שאנחנו.

בעיני החברה הישראלית במיוחד בשנים האחרונות פיתחה חרדה מכל מה ששונה

להתקבלות היום יש דרך אחת.

לכן זו חובתנו כולנו להחזיר את השיח השפוי והמאוזן.

אל"מ אחסאן דקסה ז"ל.

השאלות:

1. מה מסקרן את אחסאן לפי הטקסט?

- א. לנהל ויכוחים פוליטיים
- ב. להבין נקודות מבט שונות
- ג. להסביר את דעתו לאחרים
- ד. להנהיג אנשים בשטח

2. למה אחסאן חילק דווקא ספרי ילדים?

- א. כי הספרים היו לו בספרייה
- ב. כי הם היו צבעוניים ומושכים
- ג. כי הם מייצגים תמימות ותקווה
- ד. כי הוא אהב לקרוא סיפורים קצרים

3. לפי הטקסט, סמנו האם המשפט נכון או לא נכון.

- _____ אחסאן דקסה האמין שצריך לשפוט דעות שונות.
- _____ הוא חילק ספרים מתוך רצון שאנשים יקראו יותר.
- _____ לפי הכותב- החברה הישראלית מקבלת כל אדם כשונה.
- _____ אחסאן חשב שדברים תמיד פשוטים וברורים.
- _____ אחד הציטוטים שלו היה: "תהיי את השינוי שאת רוצה לראות".

4. כתבו במילים שלכם מה הכוונה במשפט הבא:

"תמיד הדברים יותר מורכבים מאיך שהם נראים".

---

5. כיצד ניתן ליישם את הרעיון של "לקבל דעה מבלי לבטל דעות אחרות" בכיתה

שלכם? תנו דוגמה אחת!

---

6. "בעיניי החברה הישראלית במיוחד בשנים האחרונות פיתחה חרדה מכל מה ששונה להתקבלות היום יש דרך אחת" לכן זו חובתנו כולנו להחזיר את השיח השפוי והמאוזן.

איך ניתן להסביר את הביקורת של הכותב כלפי החברה?

---

7. כתיבה יצירתית

כתבו פסקה מתוך מכתב דמיוני שבו אתם משתפים אדם אהוב במחשבותיכם על שונות, קבלת האחר והיכולת להקשיב באמת. בכתיבתכם, השתמשו בציטוט אחד לפחות מתוך הטקסט.

הפקה [דיבור- הבעה בע"פ]

פעילות 1

מצגת השראה בעקבות אל"ם אחסאן דקסה ז"ל (מצורפת מצגת) פרזנטציה קצרה (2–3 דקות) על נושא מוכר מחיי היום-יום, בהשראת ערכים, רעיונות או ציטוטים מדמותו של אל"ם דקסה ז"ל.

שאלות הכוונה עצמית:

1. אילו ערכים אפיינו את דמותו של אל"ם אחסאן דקסה ז"ל?
2. האם נתקלת בדמות דומה בחיים שלך (משפחה / מורה / חבר)? ספר/י בקצרה.

תכנון הפרזנטציה :

שם המצגת שלי _____ :

1. הנושא שאבחר לדבר עליו: (בחר ערך או נושא שקשור לאל"ם אחסאן דקסה ז"ל – כמו "כיבוד דעות שונות", "הילד שבפנים", "להיות השינוי", "אחדות בחברה")
2. מה אמר עליו אל"ם דקסה בציטוטיו?
3. מה דעתי האישית על הנושא הנבחר?
4. שאלה אחת שהייתי רוצה לשאול את הקהל אחרי הפרזנטציה שלי.

פעילות 2

קראו את ההודעה ששלח אל"ם אחסאן דקסה ז"ל לבן שלו עומרי.

השראה מההודעה – הקריאו או הציגו לתלמידים את ההודעה מתוך התמונה.
שוחחו בקצרה על המסר: **מה הרגשתם כשקראתם את זה? מה לדעתכם משמעות
"לתת בלי תמורה"?**

פעילות: "לתת מהלב"

עבודה בזוגות, כל שני תלמידים יענו ביחד על השאלות המצורפות כדי להציג מודל לשיח רגשי המפתח יכולת ביטוי עצמי בזיקה לנושא "נתינה ואהבת האחר".

1. שאלות מנחות להצגה:

- איך אתה מרגיש כשאתה עוזר למישהו?
- מתי בפעם האחרונה נתת מעצמך למען מישהו אחר? (במסגרת ביה"ס, ברחוב, ביום המעשים הטובים...)
- מה אתה חושב על המשפט "ליצור משמעות מהחיים דרך נתינה?"

- מה היית רוצה שמישהו ייתן לך – לא במובן של חפץ, אלא משהו מהלב?
- איך אתה מגיב כשמישהו נותן לך בלי לצפות לתמורה?

2. **שיתוף במליאה** – כל זוג יכול לשתף תובנה אחת או משפט שאהב מהשיחה.

3. **סיכום קצר** – חיזוק ערך הנתינה, הקשבה, ותגובה לרגשות של האחר.

---

2. קרא/י את המשפט הבא:

**”בכל מצב תעשי את הכי טוב שאת יכולה, תהיי את
השינוי שאת רוצה לראות.”**

חלק 1: מה אני מרגיש/ה?

המשפט הזה גורם לי להרגיש:

אם הייתי הדמות הכותבת את המשפט, הייתי אומר/ת:
